

Čís. 4583.

Podnecovanie robotníctva hanobením republiky k tomu cieľu, aby násilím povalilo demokraticko-republikánsku formu štátu, je zvlášť zavrhiteľným spôsobom vykonávania vplyvu na usporiadanie vecí verejných alebo sociálnych.

(Rozh. zo 4. januára 1933, Zm III 440/32.)

Obžalovaný E. K. rečnil na predvolebnej komunistickej schôdzi; hovoril, že aký hlad a bieda je v Československej republike, aké nepriaznivé pracovné podmienky robotníctva, kdežto v sovjetskom Rusku sú tieto pracovné podmienky pre robotníkov, ktorí požívajú veľkých výhod, o veľa lepšie; preto je vraj treba nastúpiť revolučnú cestu, organizovať stávky a povaliť dosavadný hnijúci systém. Súd prvej stolice uznal obžalovaného vinným z prečinu rušenia obecného mieru podľa § 14 č. 5 zák. na ochr. rep. a zločinom výzvy k trestným činom podľa § 15 č. 3 cit. zák. a uložil mu trest podľa obecných predpisov. Odvolací súd k odvolaniu oboch strán zrušil rozsudok prvého súdu z dôvodu zmätočnosti podľa § 385 č. 1 b) tr. p., kvalifikoval celú reč obžalovaného len ako zločin podľa § 15 č. 3 zák. na ochr. rep. a znova vymeral trest; súčasne vyslovil, že trest má byť vykonaný podľa predpisov o výkone trestu štátneho väzenia, lebo obžalovaný sa vraj snažil svojou rečou pôsobiť na usporiadanie vecí verejných.

Najvyšší súd vyhovel zmätočnej sťažnosti vrchného prokurátora, založenej na dôvode zmätočnosti podľa čis. 3, 2 § 385 tr. p., zrušil rozsudky nižších súdov čo do výmery a druhu trestu a odsúdil obžalovaného podľa § 15 č. 3 zák. č. 50/1923 Sb. z. a n. do žalára na šesť mesiacov. V dôsledku novej výmery trestu kvalifikoval prečin hľadiac k § 20 tr. zák. ako zločin.

Dôvody:

Proti rozsudku vrchného súdu podal vrchný prokurátor zmätočnú sťažnosť podľa čis. 3, 2 § 385 tr. p. preto, že obžalovanému bol vymeraný trest s použitím § 92 tr. zák. a že bolo vyslovené, že vymeraný trest má byť vykonaný podľa predpisov o výkone trestu štátneho väzenia v smysle zák. č. 123/1931 Sb. z. a n. Zmätočná sťažnosť je základná. Obžalovanému poľahčuje zachovalosť v dobe spáchania trestného činu. Správne poukazuje verejný žalobca na to, že obžalovaný v závadnej reči prehlásil, že voľba a výsledok nie sú pre komunistov smerodajné, lež revolúcia, takže pre poľahčujúcu okolnosť predvolebného rozčulenia niet podkladu. Jediná poľahčujúca okolnosť hore uvedená neodôvodňuje všal použitie § 92 tr. zák., ktorý žiada, aby tu bolo viac poľahčujúcich okolností, ktoré by boli tak závažné, že by zákonom na čin stanovená najnižšia miera trestu bola nepomerne prísna. Preto vyhovel najvyšší súd zmätočnej sťažnosti verejného žalobcu, postupoval podľa odst. 1. § 3 por. nov. a vymeral obžalovanému trest bez použitia § 92 tr. zák. : v druhu žalára. V dôsledku novej výmery trestu kvalifikuje sa prečin

hl'adiac k § 20 tr. zák. ako zločin. Najvyšší súd však neshľadal zákonné podmienky, aby vyslovil, že tento trest má sa vykonať podľa predpisov o výkone trestu štátneho väzenia, lebo podnecovanie shromaždeného robotníctva hanobením republiky k tomu cieľu, aby násilím povalilo demokraticko-republikánsku formu štátu, je zvlášť zavržiteľným spôsobom vykonávania vplyvu na usporiadanie vecí verejných alebo sociálnych.

Čís. 4584.

Tvoří-li výrok, zakládající skutkovou podstatu šíření nepravdivých zpráv podle § 18 zák. na ochr. rep., logický celek s výrokem, zakládajícím skutkovou podstatu zločinu podle § 15 č. 3 cit. zák., a slouží k jeho odůvodnění, jest absorbován těžší skutkovou podstatou tohoto zločinu a nelze jej kvalifikovati jako samostatný trestný čin.

(Rozh. ze 4. ledna 1933, Zm IV 516/32.)

Nejvyšší soud v trestní věci proti J. K. a spol., obžalovaným ze zločinu podle § 15 č. 3 zák. na ochr. rep., následkem zmateční stížnosti obžalovaného J. K. vynesl rozsudek, jímž zmateční stížnost částečně odmítl, částečně zamítl; z úřední moci na základě důvodu zmatečnosti podle č. 1 b) § 385 tr. ř. zrušil rozsudky nižších soudů ohledně obžalovaného J. K. co do kvalifikace činu jako přečinu podle § 18 č. 2 zák. na ochr. rep. a tuto kvalifikaci pominul.

Z d ů v o d ů:

Při přezkoumání věci z úřední moci přesvědčil se nejvyšší soud, že oba soudy nižších stolic uznaly obžalovaného J. K. vinným jednak přečinem podle § 18 č. 2 zák. na ochr. rep., jednak zločinem podle § 15 č. 3 zák. na ochr. rep. Výrok, který nižší soudy kvalifikovaly jako přečin šíření nepravdivých zpráv, nelze v tomto případě kvalifikovati jako samostatný trestný čin, poněvadž tvoří logicky s výrokem: »my proti sovětské unii bojovati nebudeme«, kvalifikovaným jako zločin podle § 15 č. 3 zák. na ochr. rep., celek vedený tímž úmyslem popuzovati k vojenskému zločinu. Inkriminovaná část výroku, kvalifikovaná jako přečin šíření nepravdivých zpráv, uvádí ve svém obsahu, že buržoasie připravuje novou válku, která směřuje proti sovětské unii, prohlašuje, že my, tedy zřejmě v Československé republice, se máme proti ní brániti, načež dodává shora uvedený výrok, že my proti sovětské unii bojovati nebudeme. Závadná slova, kvalifikovaná jako přečin šíření nepravdivých zpráv, sloužila tedy jen k odůvodnění závěru, že a proč my nebudeme bojovati proti sovětské unii, a jsou tedy absorbována těžší skutkovou podstatou zločinu výzvy k vojenským zločinům podle § 15 č. 3 zák. na ochr. rep. Poněvadž kvalifikace je v neprospěch obžalovaného a proto jest jí dbáti podle posl. odst. § 385 tr. ř. z úřední povinnosti, postupoval nejvyšší soud podle odst. 1 § 33 por. nov. a samostatnou kvalifikaci činu jako přečinu podle § 18 č. 2 zák. na ochr. rep. pominul. V důsledku toho bylo vyměření znova trest, a to podle § 15 čís. 3 zák. na ochr. rep.